

Nieuw Haags Peil van 2 december 2007

Na het bekend worden van de beslissing m.b.t. verlenging van de missie in Afghanistan is de PvdA teruggezakt naar 19 zetels. Nog maar één keer eerder (op 7 oktober jl.) heeft de PvdA in mijn peilingen zo laag gestaan. Groen Links en D66 zijn bezig met een gestage opmars. Groen Links wint van PvdA en SP. D66 van PvdA, maar ook -in beperkter mate- van CDA.

Wat ik nooit eerder heb vastgesteld is dat ALLE vier grote partijen een jaar na de verkiezingen een groot probleem hebben bij het vasthouden van de eigen kiezers. Normaliter geeft 70 a 80% aan weer op de partij te zullen stemmen die men de laatste verkiezing heeft gestemd. Maar dat is nu voor de vier grote partijen beduidend lager. Bij CDA en SP geeft minder dan 60% van de kiezers uit november 2006 wederom die partij te kiezen. Bij PvdA en VVD is dat rond de 50%. Het overall verlies van de SP valt nog mee, omdat 10% van de PvdA kiezers naar de SP overstapt.

Landelijke peiling politieke voorkeur

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	Verk. TK 2003	Week 48 2006	Verk. TK 2006	25/11 2007	2/12 2007
CDA	44	37	41	36	36
PvdA	42	30	33	21	19
SP	9	30	25	19	18
VVD	28	20	22	15	16
PvdVrijheid	0	13	9	11	10
Groen Links	8	7	7	11	12
ChristenUnie	3	6	6	6	7
D66	6	3	3	6	7
SGP	2	2	2	2	2
PvdDieren	0	2	2	3	3
Groep Verdonk (TON)				20	20
Andere partij	8	0	0	0	0
Totaal	150	150	150	150	150
CDA+PVDA+ChristenUnie	89	73	80	63	62

Het probleem van de verzwakkende relatie tussen "Den Haag" en de kiezers blijkt ook uit de ontwikkeling van het vertrouwen in de fractievoorzitters. Voor de fractievoorzitters van de vier grote partijen zien we een duidelijke daling van het vertrouwen. Marijnissen, Van Geel, Tichelaar en Rutte zijn sinds maart circa 1 punt gedaald. En dat is dan niet alleen gebeurd door de kiezers van andere partijen, maar ook (en soms vooral) bij de eigen kiezers. Voor Van Geel (5.9), Tichelaar (5.6) en Rutte (5.2) geldt dat ook het vertrouwen van de eigen kiezers lager is dan Bij Wilders en Verdonk zien we overall een lage score, maar zij doen het bij de eigen kiezers wel heel goed (meer dan een 8).

<i>Vertrouwen in rapportcijfers</i>	Allen	kiezer CDA	kiezer VVD	kiezer PvdA	kiezer SP	kiezer PVV
Marijnissen 11-03-07	6.0	5.1	5.0	6.6	8.2	5.3
Marijnissen 13-07-07	5.0	4.3	3.6	5.7	7.1	3.7
Marijnissen 2-12-07	4.7	3.7	3.7	5.4	6.7	2.7
Van Geel 11-03-07	5.5	6.6	5.0	5.8	4.3	4.1
Van Geel 13-07-07	4.8	6.4	4.5	4.8	3.4	3.4
Van Geel 2-12-07	4.6	5.9	4.0	4.7	3.3	2.7
Halsema 11-03-07	5.0	4.0	3.5	6.6	6.4	2.9
Halsema 13-07-07	4.7	3.4	3.3	6.4	5.8	2.3
Halsema 2-12-07	4.6	3.3	3.3	6.2	5.9	1.9
Pechtold 11-03-07	4.4	3.8	4.2	5.0	4.8	3.0
Pechtold 13-07-07	4.4	4.0	4.1	5.2	4.3	2.7
Pechtold 2-12-07	4.6	4.1	4.1	5.5	4.8	2.7
Slob 11-03-07	5.5	6.2	4.9	6.1	4.7	4.0
Slob 13-07-07	4.7	5.9	4.1	5.0	3.6	3.3
Slob 2-12-07	4.6	5.7	4.1	4.9	3.5	2.6
Tichelaar 11-03-07	5.4	5.6	3.9	7.0	4.9	3.2
Tichelaar 13-07-07	4.7	4.9	3.8	6.2	4.0	2.7
Tichelaar 2-12-07	4.3	4.7	3.3	5.6	3.7	2.0
Verdonk 2-12-07	4.1	5.2	6.2	2.3	2.5	7.2
Rutte 11-03-07	4.8	5.5	6.9	3.7	3.4	5.3
Rutte 13-07-07	4.5	5.5	6.1	3.5	3.0	4.7
Rutte 2-12-07	4.1	4.8	5.2	3.5	3.1	3.0
Wilders 11-03-07	3.7	4.3	5.6	1.8	2.8	8.0
Wilders 13-07-07	3.6	4.0	5.0	2.2	2.5	8.1
Wilders 2-12-07	3.5	4.1	4.8	2.1	2.3	8.2